

terwitusti alnast wõiwad siise hüüda. Selle pärast ka juwisel ajal wähem riidu abielu ja ühes koos elawa rahwa keskel. Talwel pole rahule manitsejat wärwi meie ärritatud nerwisid surumas, inimene on kobe hoopis kufesarnasem. Oli lord aeg, kus ta Rõldri Nihkilil ning Sepa Reinul waja oli rohelisti wuid ja rohelisti murumaad suurema hoolega silma wõtta. Sest punane tabtis liiga teha, roheline pidi waigistama. Punane armastab mõistusteta, lõkendawalt ja loitwalt kui tuli, roheline loodab, et talistused kaowad ning ootab paremaid aegu.

Ja kui weel sinise juure wõtame, siis wõime wärwidest wõru teha ja wõru otsjad ulatawad jälle kolkku. Punane ärritas esmalt, siis waigistas roheline üleliigset ärritust ja püüdis rabu majasse jaata, sinine annab rahule kindlust; sinine kinnitab meelt. Nii on sinine see wärw, mis punase ja roheliste wärwi kõdina ära waigistab ja lõpetuse kõige ärritusele teeb. Ta on usu wärw. — Kui ma esmalt utlesin, et punane wärw meie wanade pärast on, siis mõtlesin ma oma nooruse peale. Jah sel ajal oli ta küll minu armsam ja Nihkli armsam niisamati. Ning nüüd täidan Nihkli tahtmist ja kõnelen lord temast ja Wiust.

Mihkel ja Wiu seisawad selle peatüli otsas üksteise kõrwas nagu oleksiwad nad mees ja naene wõi pruut ja peig. Mina küsin, mis õigusega? No aga Mihkel soowib sedawiisi, jäägu nad siis peale, aga ühe tähenduse pean ma ometi tegema ja see on see, et Nihkilil ja Wiul jügugi õigust pole nii koos seista. Kui mina Nihkile ma oleksin, siis kutsuksin ma ta kobe siit paigast ära, ning ma tean kindlaste, et Wiu isa sedajama teeks. Ma tean seda sellest, sest et see lord juba nii sündis. Nad oliwad mõlemad kiriku teel kolkku juhtunud, seal lahutati neid. Edespidi käis Wiu ees ja Mihkel kõmpis taga järel. Ja nüüd olge lapsed waguist ja wanad pange tähele, sest nüüd alles algab jutt. Nüüd saate alles kuulda, kuda kõik oli ja tuli ja sündis, mis suur õnnetus seal juhtus ja kuda kõik silmad nutu pisaraid täis oliwad:

9. Wanemad.

Sepa kutsuti praegu ära hoosti rantama übe mehele, kellel wäga rutt näis taga olewat. Ega temast wist nii pea jälle jutumeest ei saa. Pean katsuma, kuda temata lorda saan. Ta on weel paar tähendust maha jätnud, mis wististe minu ja Wiu eluloo tarwis oliwad määratud, ma panen nad siia ülesse. Wõõra wara on wõõra wara, teda peab kaduma minemise eest enam hoidma, kui oma wara. Esimene tähendus käib nõnda:

„Kas oled lumefaju ajal akna all istunud ja waadanud, kuda pilwist langejad lumelibemed hoonete wabel keerlewad? Just kuhu tuule hoog juhtub puhuma, sinna on nende käik; lord ülesse, lord alla, lord lõuna, lord põhja, lord homiku lord õhtu poole; pole neil tuge ega wäge paigal seista ja oma tahtmist ning ette seatud raja mõõda sõbise jõuda. Jah, wõlke kõik tuused ära, külay siis lumelibemefesed maha oskawad sadada. Nõnda on inimesed, nõnda rahwas ja rahwad.“

Miil kombel kallis Sepa Rein seda tähendust oma jutustamises tahtis tarwitada, seda ei saa hõlpsaste teine kolmas ära määrata, sest meie Sepa Reinu mõtted käiwad mõnikord wäga imelikult ringi ja tulewad wiimaks selle asja kohta wälja, mis keegi poleks ette wõinud ära arvata.

Teine tähendus annab natuke aimata, kuhu tarbeks ta neid tahtnud tarwitada. Ta kõlab nii: „Paks tamme rahn pendib wihma käes, saadik siis mitte isa armastaw süda lapse walupisarate all.“ Lugu oli lühidest nii meie wanematega ja nende kohta sepa tähendused wist käiwad:

Kaks talu seisawad külas wastakute. Teine neist on mõekingu weerel, teine all madalikus. Suur küla tänaw käib mõlemi wabest läbi. Alt talust wahtiswad sagedaste neli wäikest silma õuemärawa wabest üle tänawa ülemalt talu õue ning seal oliwad kaks silma wasta wahtimas. All talus oli kaks poissti, ülemal tillukene nugispea tüdruk, terane ja wirt nagu wärten.

Poisid oliwad mõlemad tüdrukust wanemad ja saadeti mõnda lorda ka asja ajama, nagu talu kobas jalajooksjaid ifka waja on.